

Subjunktiiivin käyttöä

Nyrkkisääntönä voitaneen sanoa, että indikatiivia käytetään, kun asia esitetään varmana tai objektiivisena faktana, subjunktiiivia taas, kun asia on *epävarma, toivottava, ohjaileva* tai *kielteinen* tai kun asian esittämiseen liittyy *subjektiivisia* piirteitä. Subjektiivisuus voi liittyä esimerkiksi *tahtomiseen, tunteeseen* tai *mielipiteeseen*. Tällainen luonnehdinta ei kata kaikkia tapauksia mutta aika monessa tapauksessa se kuitenkin on jollain tapaa taustalla.

Subjunktiiivia päälauseessa

Subjunktiiivia käytetään päälauseissa seuraavissa tapauksissa:

a) lauseen alussa epävarmuutta ilmaiseva sana (myös indikatiivi mahdollinen)

<i>Tal vez</i> lo sepa (sabe).	Ehkä hän tietää sen.
<i>Quizá(s)</i> vengán (vienen).	Ehkä he tulevat.
<i>Posiblemente</i> no pueda (puedo) hacerlo.	Mahdollisesti en voi tehdä sitä.
<i>Probablemente</i> tengán (tienen) tiempo.	Luultavasti heillä on aikaa.

Jos epävarmuutta ilmaiseva sana on verbin *jälkeen*, verbi on indikatiivissa:

Lo sabe, <i>tal vez</i> .	Hän tietää sen, ehkä.
Vienen, <i>quizás</i> .	He tulevat ehkä.

Puhekielen *a lo mejor* vaatii aina indikatiivin, *Puede (ser)* que sekä *Es posible* que aina subjunktiiivin:

<i>A lo mejor</i> lo sabe.	Ehkä hän tietää sen.
<i>A lo mejor</i> vienen.	Ehkä he tulevat.
<i>Puede ser</i> que sepa.	Voi olla, että hän tietää.
<i>Es posible</i> que vengán.	On mahdollista, että he tulevat.

b) ¡Ojalá (que) venga!

¡Ojalá que vuelvan!	Toivottavasti he palaavat!
¡Ojalá tenga suficiente tiempo!	Toivottavasti hänellä on tarpeeksi aikaa!
¡Ojalá la prueba no sea difícil!	Toivottavasti koe ei ole vaikea!
¡Ojalá que mañana no haga mucho frío!	Toivottavasti huomenna ei ole kovin kylmä!

c) ¡Que lo pases bien!

¡Que lo pases bien!	Pidä hauskaa!
¡Que tengas un buen fin de semana!	Hyvää viikonloppua!
¡Que te mejores!	Parane pian.
¡Que aproveche!	Hyvää ruokahalua!
¡Que duermas bien!	Nuku hyvin!

d) Jotkin käskyt mutta kaikki kiellot

2. compra	no compres
3. que compre; compre	que no compre; no compre
1. compremos	no compremos
2. comprad	no compréis
3. que compren; compren	que no compren; no compren

Subjunktiiivia sivulauseessa

Subjunktiiivia käytetään etenkin sivulauseissa ja varsinkin *että*-konjunktioilla alkavissa sivulauseissa. Hyvin usein *että*-lauseessa subjunktiiivin laukaiseva päälauseen verbi tai muu rakenne liittyy *tahtomiseen*, *tunteeseen* tai *mielipiteeseen*. Seuraavissa alaryhmissä on hyvin paljon päällekkäisyyttä, joten usein vasemmalla oleva verbi tai rakenne voi yhtä hyvin kuulua johonkin muuhunkin ryhmään – ja monesti se kuuluukin.

1. Päälauseen verbi tai muu rakenne ilmaisee *tahtomista* (*vaikuttaa asioiden kulkuun*)

aconsejar	Te aconsejo que hables con él.	Neuvon sinua puhumaan hänen kanssaan.
decir	Me dice que abra la ventana.	Hän käskää minua avaamaan ikkunan.
dejar	Te dejo que vayas allí.	Annan sinun mennä sinne.
esperar	Espero que toque la guitarra.	Toivon, että hän soittaa kitaraa.
mandar	Me manda que me mueva.	Hän käskää minua siirtymään.
pedir	Te pido que me ayudes.	Pyydän sinua auttamaan minua.
permitir	Permito que lo vendas.	Sallin, että myyt sen.
preferir	Prefiero que no lo hagas.	Mielestäni on parempi, että et tee sitä.
prohibir	Te prohibo que lo hagas.	Kiellän sinua tekemästä sitä.
proponer	Propongo que la pospongas.	Ehdotan, että lykkäät sitä.
querer	¡Cuidado! No quiero que te caigas.	Varo! En halua, että kaadut!
recomendar	Recomiendo que lo pidas.	Suosittelen, että tilaat sitä.

2. Päälauseen verbi tai muu rakenne ilmaisee *tunnetta*

agradar	Me agrada que haya tanta luz.	Minua miellyttää, että on niin paljon valoa.
alegrar	Me alegra que salgan por fin.	Minua ilahduttaa, että he viimeinkin lähtevät.
alegrarse de	Me alegro de que te conozcan.	Minä iloitsen siitä, että he tuntevat sinut.
dar pena	Les da pena que no tengan dinero.	Heitä harmittaa, ettei heillä ole rahaa.
encantar	Me encanta que me hagas una pizza.	Minusta on ihanaa, että teet minulle pizzan.
estar contento de	Estoy contento de que estés en casa.	Olen tyytyväinen, että olet kotona.
estar triste de	Estoy triste de que no estés en casa.	Olen surullinen, ettet ole kotona.
gustar	Me gusta que estés aquí.	Tykkään siitä, että olet täällä.
molestar	Me molesta que fumes dentro.	Minua häiritsee, että poltat sisällä.
qué suerte	¡Qué suerte que estés aquí conmigo.	Mikä onni, että olet täällä kanssani.
qué lástima	Qué lástima/pena que digan tonterías.	Mikä harmi, että he sanovat tyhmyyksiä.
sentir	Siento que no puedas ayudarnos.	Olen pahoillani, ettet voi auttaa meitä.
sorprender	Nos sorprende que no nos traigas flores.	Meitä hämmästyttää, ettet tuo meille kukkia.

3. Päälauseen verbi tai muu rakenne ilmaisee *mielipidettä*

es difícil	Es difícil que sepan.	On epätodennäköistä, että he tietävät.
es fantástico	Es fantástico que me des dinero.	On fantastista, että annat minulle rahaa.
es importante	Es importante que lo sepas.	On tärkeää, että tiedät sen.
es mejor	Es mejor que te vayas.	On parempi, että lähdet.
es peligroso	Es peligroso que pienses así.	On vaarallista, että ajattelet niin.
es posible	Es posible que estén ausentes.	On mahdollista, että he ovat poissa.
es raro	Es raro que haga mal tiempo aquí.	On harvinaista, että täällä on huono sää.
es triste	Es triste que no pida perdón.	On surullista, ettei hän pyydä anteeksi.
es una pena	Es una pena que no haya tiempo.	On surullista, ettei ole aikaa.
está bien	Está bien que se lo des.	On hyvä, että annat sen heille.
me parece increíble	Me parece increíble que diga eso.	Minusta on uskomatonta, että hän sanoo niin.
resulta difícil creer	Resulta difícil creer que sea mañana.	On vaikea uskoa, että se on jo huomenna.
qué mal	Qué mal que diga una cosa así.	Onpa ikävää, että hän sanoo sellaista.

4. Päälauseen *ajattelua ilmaiseva verbi on kieltomuodossa*

Jos päälauseen verbi *creer, parecer* tai *pensar* on myönteisessä muodossa, sivulauseessa on indikatiivi:

creer	Creo que el problema es grave.	Uskon, että ongelma on suuri.
parecer	Me parece que va a llover.	Minusta vaikuttaa, että kohta sataa.
pensar	Pienso que tienes razón.	Ajattelen, että olet oikeassa.

Jos verbi sitä vastoin on kielteisessä muodossa, sivulauseeseen tulee subjunktiivi:

no creer	No creo que el problema sea grave.	En usko, että ongelma on suuri.
no parecer	No me parece que vaya a llover.	Minusta ei vaikuta, että kohta sataa.
no pensar	No pienso que tengas razón.	En ajattele, että olet oikeassa.

Jos *parecer*-verbiin liittyy adjektiivi, joka ei ilmaise varmuutta, *que*-lauseessa on subjunktiivi:

parecer + adj.	Me parece raro que no lo sepan.	Minusta on kummallista, etteivät he tiedä sitä.
----------------	---------------------------------	---

5. Päälauseen verbi tai rakenne ilmaisee *epävarmuutta*

Jos päälause ilmaisee *varmuutta*, sivulauseessa on indikatiivi:

es cierto	Es cierto que baila bien.	On totta, että hän tanssii hyvin.
es evidente	Es evidente que lo entienden.	On ilmeistä, että he ymmärtävät sen.
es seguro	Es seguro que viene.	On varmaa, että hän tulee.
es verdad	Es verdad que tiene dinero.	On totta, että hänellä on rahaa.
está claro	Está claro que lo sabe.	On selvää, että hän tietää sen.

Jos päälause sitä vastoin ilmaisee *epävarmuutta*, sivulauseessa on subjunktiivi:

no es cierto	No es cierto que baile bien.	Ei ole totta, että hän tanssii hyvin.
no es evidente	No es evidente que lo entiendan.	Ei ole ilmeistä, että he ymmärtävät sen.
no es seguro	No es seguro que venga.	Ei ole varmaa, että hän tulee.
no es verdad	No es verdad que tenga dinero.	Ei ole totta, että hänellä on rahaa.
no está claro	No está claro que lo sepa.	Ei ole selvää, että hän tietää sen.

Lisää subjunktiivin käytöstä sivulauseissa

kirjan sivut 128-129

6. Subjunktiivi relatiivilauseissa

Relatiivilauseissa käytetään subjunktiivia, jos korrelaattia (= sana, johon relatiivipronominilla viitataan) *ei ole olemassa* tai jos se esitetään *epävarmana*:

indikatiivi

korrelaatti on olemassa

Tengo amigos que saben hablar danés.
Minulla on kavereita, jotka osaavat puhua tanskaa.

Hay mucha gente que puede hablar con él.
On paljon ihmisiä, jotka voivat puhua hänen kanssaan.

Estoy leyendo un libro que me gusta mucho.
Olen lukemassa kirjaa, josta pidän paljon.

subjunktiivi

korrelaatti ei ole olemassa (tai se muulla tavoin kielletään)

No tengo ningún amigo que sepa hablar chino.
Minulla ei ole yhtään kaveria, joka osaisi puhua kiinaa.

No hay nadie que pueda hablar con él.
Ei ole ketään, joka voisi puhua hänen kanssaan.

No leo ningún libro que no me guste.
En lue mitään kirjaa, josta en pidä.

indikatiivi

korrelaatti esitetään varmana

Tienes un libro que yo también quiero leer.
Sinulla on kirja, jonka minä myös haluan lukea.

La Tierra es un planeta donde hay vida.
Maa on planeetta, jossa on elämää.

Tenemos una secretaria que sabe inglés.
Meillä on sihteeri, joka osaa englantia.

Tiene un trabajo que no le gusta.
Hänellä on työ, josta hän ei pidä.

Compró una casa que tiene un jardín grande.
Hän osti talon, jossa on suuri puutarha.

subjunktiivi

korrelaatti on epävarma

¿Tienes algún libro que pueda leer?
Onko sinulla kirjaa, jonka voin/voisin lukea?

¿Existe otro planeta donde haya vida?
Onko olemassa toista planeettaa, jossa on/olisi elämää?

Necesitamos una secretaria que sepa alemán.
Tarvitsemme sihteerin, joka osaa/osaasi saksaa.

Desea un trabajo que le guste.
Hän haluaa työn, josta hän pitää/pitäisi.

Ahora busca una casa que tenga una piscina.
Nyt hän etsii taloa, jossa on/olisi uima-allas.

7. Subjunktiivi tietyillä konjunktioilla alkavissa sivulauseissa

Lo hago *a condición de que* paguen.
Vamos *antes de que* empiece a llover.
Te lo cuento *para que* lo sepas.
Ven rápido *sin que* nadie te vea.

Teen sen *sillä ehdolla, että* he maksavat.
Mennään, *ennen kuin* alkaa sataa.
Kerron sen sinulle, *jotta* tiedät sen.
Tule nopeasti *ilman, että* kukaan näkee sinua.

Jos päälauseen ja sivulauseen tekijä on sama, käytetään rakennetta *prepositio + infinitiivi*:

Lo hago *a condición de poder* pagar.
Comemos *antes de ir*.
Estudio *para aprender*.
Lo dijo *sin saber* por qué.

Teen sen *sillä ehdolla, että* voin maksaa.
Syödään *ennen kuin* lähdemme.
Opiskelen oppiakseni.
Hän sanoi sen *tietämättä* miksi.

8. Subjunktiivi aikaa ilmaisevissa sivulauseissa

Jos sivulause alkaa *aikaa ilmaisevalla konjunktioilla* ja jos viitataan nykyaikaan tai menneisyyteen, käytetään indikatiivia, mutta subjunktiivia, jos viitataan tulevaisuuteen:

indikatiivi

viitataan nykyaikaan

Siempre comemos *cuando* papá llega del trabajo.
Syömme, aina *kun* isä saapuu töistä.

Normalmente me duermo *en cuanto* me acuesto.
Yleensä nukahdan *heti kun* menen nukkumaan.

A menudo espero en casa *hasta que* llegan.
Odotan usein kotona, *kunnes* he saapuvat.

Después de que me pagan, les doy el dinero.
Sen jälkeen kun he maksavat minulle, annan heille rahat.

Siempre limpio la casa *mientras* comen.
Siivoan aina talon *sillä aikaa kun* he syövät.

Te llamo *siempre que* quieres.
Soitan *aina kun* haluat.

Tan pronto como se duerme abuela, ronca.
Heti kun mummo nukahtaa, hän kuorsaa.

subjunktiivi

viitataan tulevaisuuteen

Hoy vamos a comer *cuando* mamá *llegue* del trabajo.
Tänään syömme, *kun* kun saapuu töistä.

Esta noche seguro que me voy a dormir *en cuanto* *me acueste*.
Varmasti nukahdan tänä yönä *heti kun* menen nukkumaan.

Hoy voy a esperar allí *hasta que* *lleguen*.
Tänään odotan siellä *kunnes* he saapuvat.

Después de que me *paguen*, les voy a dar el dinero.
Sen jälkeen kun he maksavat minulle, annan heille rahat.

Mañana voy de compras *mientras* *coman*.
Huomenna menen ostoksille *sillä aikaa kun* he syövät.

El próximo mes te llamaré *siempre que* *quieras*.
Ensi kuussa soitan *aina kun* haluat.

Tan pronto como *me duerma*, voy a roncar.
Heti kun nukahdan, kuorsaan.

aunque

Vaikka-lauseessa on indikatiivi, jos asia ilmaisee faktaa, mutta subjunktiivi, jos asia ilmaisee mahdollisuutta:

indikatiivi

fakta

Vamos aunque llueve.

Lähdemme, vaikka sataa.

(Siellä sataa mutta me lähdemme joka tapauksessa.)

subjunktiivi

mahdollisuus

Vamos aunque llueva.

Lähdemme, vaikka sataisi.

(Tällä hetkellä ei sada, mutta vaikka sataisikin, siinäkin tapauksessa lähtisimme.)

Yhteenvetoa

Milloin *indikatiivi*?

(ei aina mutta usein)

varma

olemassa

objektiivinen

myönteinen

tapahtui menneisyydessä

tapahtuu nykyajassa

Milloin *subjunktiivi*?

(ei aina mutta usein)

epävarma

ei olemassa

subjektiivinen

kielteinen

tapahtuu tulevaisuudessa

Subjunktiivin perfekti

haya

hayas

haya

+ *hablado* / *comido* / *vivido*

hayamos

hayáis

hayan

Subjunktiivin perfektiä käytetään – mikäli vain loogisesti järkevää – samoissa tapauksissa ja samoista syistä kuin subjunktiivin preesensiäkin, viittauskohta vain on eri. Seuraavassa on vain joitain tapauksia, ei kaikkia.

Päälauseessa

Tal vez lo haya sabido (ha sabido).

Quizá(s) hayan venido (han venido).

¡Ojalá que hayan vuelto!

¡Que lo haya hecho!

Ehkä hän on tiennyt sen.

Ehkä he ovat tulleet.

Toivottavasti he ovat palanneet!

Olkoon hän tehnyt sen!

Sivulauseessa

Prefiero que no lo haya hecho.

Me gusta que hayas estado aquí.

Es difícil que hayan sabido.

No creo que el problema haya sido grave.

No es verdad que haya tenido dinero.

No hay nadie que haya podido hablar con él.

¿Existe otro planeta donde haya habido vida?

Te lo cuento para que lo hayas sabido.

Voy a esperar allí hasta que hayan llegado.

Mielestäni on parempi, että hän on tehnyt sen.

Tykkään siitä, että olet ollut täällä.

On epätodennäköistä, että he ovat tulleet.

En usko, että ongelma on suuri.

Ei ole totta, että hänellä on ollut rahaa.

Ei ole ketään, joka olisi voinut puhua hänen kanssaan.

Onko olemassa toista planeettaa, jossa on ollut elämää?

Kerron sen sinulle, jotta tiedät sen.

Tänään odotan siellä kunnes he ovat saapuneet.